

Zápis č. 5

Z jednání poradního sboru hejtmanky Středočeského kraje na úseku sociálně-právní ochrany dětí ze dne 6. 11. 2018

Přítomni: Mgr. Libor Možíš, Mgr. Josef Smrž, Mgr. Bc. Hana Gabrielová, PhDr. Marcela Škábová, JUDr. Milan Fára, Mgr. Pavla Kovalská, Jakub Šlajs Dis., Bc. Miroslav Zavadil

Omluveni: Mgr. Pavla Karmelitová, Bc. Martina Richterová, Bc. Jan Počepický

Hosté: Mgr. Lilian Voříšková, Mgr. Anna Stará

1. Úvod

Tajemník PS zahájil jednání poradního sboru

- Omluvil z dnešního jednání z pracovních důvodů předsedkyni poradního sboru Mgr. Karmelitovou.
- Seznámil účastníky jednání s programem jednání
- JUDr. Fára se omlouvá, že má časovou kolizi s dalším jednáním a nebude na začátku jednání poradního sboru

2. Rekapitulace jednání PS

Tajemník PS zrekapituloval jednotlivé body a výsledky minulého jednání PS a seznámil přítomné členy s aktuálním vývojem přepracování příručky pro kuratele pro děti a mládež a metodickou informaci pro ZDVOP. Dne 1. 11. 2018 proběhla porada krajských úřadů na MPSV, zde bylo o materiálech diskutováno. Ze strany MPSV sdělena předběžná informace, že by mohly být materiály vydány počátkem roku 2019. Informace ke ZDVOP byla přepracována a upravena v dílčích bodech. Metodická příručka pro kurátory pro děti a mládež byla zcela přepracována. Navazovat by na ni měly jednotlivé metodické pokyny ke konkrétním oblastem kurately pro děti a mládež (děti užívající OPL, děti v ústavní výchově apod.)

3. Informace z jednání pracovní skupiny PS

Tajemník poradního sboru zopakoval důvody vytvoření pracovní skupiny cílem je vytvořit metodickou informaci o možnostech spolupráce v jednotlivých palčivých otázkách objevujících se v praxi. Vymezení pravomocí OSPOD a škol, možnosti spolupráce a co dělat v jakých případech. V pracovní skupině jsou zástupci OSPOD KUSK, OŠ KUSK, OŠ ORP, OSPOD ORP, ředitel DD Ledce, ředitelka základní školy praktické, VISK. Pracovní skupina má za sebou první jednání, vytváří se již základní obrys písemného materiálu.

4. Aktuální informace z oblasti pedopsychiatrické péče

Referovat měla o tomto bodu Mgr. Karmelitová, která je omluvena. Návrh na přesun tohoto bodu na další jednání PS

hlasování o přesun tohoto bodu na další jednání PS

HLASOVÁNÍ: PRO: 6 Proti: 0 ZDRŽELI SE: 1 NEPŘÍTOMEN: 1

SCHVÁLENO

Odpovědný za splnění úkolu: tajemník poradního sboru – přesune tento bod do programu dalšího jednání poradního sboru

5. Informace z oblasti NRP - výhody a rizika PPPD

Tajemník PS přivítal hosty dnešního poradního sboru Mgr. Voříškovou – referentku NRP a Mgr. Starou – psycholožku NRP.

Mgr. Voříšková představila aktuální stav PPPD na území kraje (viz prezentace v příloze k tomuto zápisu PS). Ke včerejšímu dni (tj. 5. 11. 2018) měl SK 16 volných PPPD a to i přes spolupráci s dalšími kraji. Aktuálně vede kraj metodicky OU ORP, aby žadatele o PPPD motivovali k dlouhodobé pěstounské péči. Počet PPPD přesahuje aktuální potřebnost v kraji. Zároveň SK nemůže žadatele nezařadit, jelikož není schopen splnit požadavek MPSV, že musí garantovat, že žádné dítě nebude muset být, na základě nedostatku PPPD, umístěno v DC.

Na jednání se vrací JUDr. Fára.

Mgr. Voříšková společně s Mgr. Starou představují jednotlivá možná rizika výběru PPPD a možné atributy jako doporučující kritéria pro zájemce PPPD. - viz. prezentace v příloze k tomuto zápisu PS.

Mgr. Možíš sděluje, že systém PPPD byl přijat bez nastavení mantinelů a standardů, pokud budeme vycházet z toho, že se jedná o službu. Neexistuje žádná prováděcí vyhláška, která by nastavovala nějaká omezení. Seznámil členy PS s projektem MPSV „Systémový rozvoj a podpora nástrojů sociálně-právní ochrany dětí“, jehož jednou z klíčových aktivit je rozvoj náhradní rodinné péče, který KUSK pilotuje.

Následuje diskuse k uváděným rizikům:

PhDr. Škáblová souhlasila s prezentovanými riziky. V přípravách jsou tato rizika patrná, zejména v oblasti věku žadatelů a věku dětí v rodině. Děti mají často pocit, že přijde kamarád, rychle se navazují. Pěstouni mají často pocit, že situaci zvládnou, i když se s nimi o tomto riziku na přípravách mluví. Objevuje se v této souvislosti loajálnost dětí vůči rodičům.

Mgr. Gabrielová souhlasila s tím, že navrhovaná věková kategorie pěstounů na přechodnou dobu nevyhovuje, je neadekvátně vysoká. PPD 60+ neumí vyhodnotit potřeby dítěte a adekvátně na ně reagovat. Maximální věk z jejího pohledu by měl být do 50 let. Poté se již mění biologické, sociální a další charakteristiky člověka. Člověk má jiné potřeby. Možným rizikem také samožadatelky, kdy partner s tímto druhem péče nesouhlasí a není podporou. Souhlasí i s dalšími uváděnými rizikovými faktory. Zásadní problém lze spatřovat v nedostatečné přípravě PPPD v rámci celé ČR. Nejsou využívány odborné kapacity, jak je tomu například na Slovensku z hlediska vedení i diagnostiky. Prakticky se PPPD překlápila již do PP dlouhodobé. Odebírání dětí od rodiny probíhá někdy velice násilným způsobem. Rizikem se také stává exekuce žadatelů.

Mgr. Kovalská souhlasila se zvažováním zejména věkové hranice pro PPD, která je důležitá i pro jejich budoucí spolupráci s institucemi. Děti chtějí mít mladé a aktivní rodiče. K věku dětí uvedla, že souhlasí s tím, že by měl být vyšší než je 8-10 let. Děti se často za příchod nového dítěte stydí, jsou v kolektivu stigmatizovány. Neví, jak situaci vysvětlovat.

Jakub Šlajs, DiS. vznesl dotazy, kolik již zařazených PPD by na základě těchto rizik mohlo být vyřazeno? Jednalo by se přibližně o 1/3 PPD. Přesná analýza aktuálně není k dispozici. Téma odpoutávání dětí od dětí, které jsou dočasně do PPPD umísťovány mu přijde důležité téma. Otázkou je, zda nelze nějak zlepšit přípravu k tomuto tématu. Jaká opravdová nejhorší rizika hrozí? – důležité je toto téma z pohledu vlastního emočního vývoje dítěte a z následných rizik v tomto vývoji. Děti navazují vztahy k těmto dětem jako k sourozencům. Oproti rodičům nemají žádný systém psychohygieny. V praxi se již tato problematika objevuje.

Bc. Zavadil uvedl, že souhlasí s prezentovanými riziky a zvýšením nároků na PPD a nastavení nějakých pevných kritérií.

hlasování o souhlasu, že by se PS zabýval sestavením základních pravidel/předpokladů pro posouzení vhodných žadatelů o PPPD

HLASOVÁNÍ: PRO: 8 Proti: 0 ZDRŽELI SE: 0

SCHVÁLENO

hlasování o přípravě písemné analýzy současného stavu PPPD a písemného materiálu popisujícího jednotlivé rizikové předpoklady pro posouzení vhodných žadatelů o PPPD, o kterých bude moci dále PS diskutovat

HLASOVÁNÍ: PRO: 8 Proti: 0 ZDRŽELI SE: 0

SCHVÁLENO

Odpovědný za splnění úkolu: Mgr. Možíš – nejpozději na jednání příštího poradního sboru předloží tento písemný materiál, včetně analýzy současného stavu, ze které budou jednotlivé rizikové charakteristiky vyplývat.

Mgr. Možíš požádal členy PS, aby v případě jakýchkoli námětů k tomuto tématu napsali email na mozis@kr-s.cz

6. Financování ZDVOP, dobrovolné vstupy

Mgr. Gabrielová k dané problematice uvedla, že je aktuálně vypsán na MPSV dotační titul.

Do budoucna lze předpokládat změnu a zařazení ZDVOP pod sociální služby.

K dobrovolným vstupům bylo diskutováno zejména uzavírání dohod s dětmi staršími 15 let. Dle metodiky MPSV, jsou takové děti oprávněny uzavírat dohodu samostatně bez nutného souhlasu rodičů a případně tuto dohodu také samostatně vypovídat. Krajský úřad tuto metodiku respektuje.

V diskusi sdělováno, ze strany Mgr. Gabrielové a Mgr. Kovalské, že se takové případy objevují. Jedná se o děti psychiatrických rodičů nebo děti z konfliktních rodin, které si potřebují odpočinout a mít chvíli bezpečného prostředí. Pro řešení konfliktních situací v rodině využíváno také SVP. Není jiná služba dostupná aktuálně, která by mohla v těchto případech nahradit ZDVOP v případě akutnosti a potřeby.

7. Návrhy dalších témat na jednání PS

- děti se zdravotním postižením soudně umístěné do DOZP, jejich financování a současná situace
- různá kvality vypracovávaných znaleckých posudků v opatrovnických věcech, způsob, jakým s nimi OSPOD nakládá a respektuje je, hodnotí je.

Zápis provedl Mgr. Josef Smrž – tajemník PS

7. 11. 2018

Zápis schválil Mgr. Libor Možíš – místopředseda PS